

NAGRADA SLAVKA GRUMA 2024:

Iza Strehar: *Nezakonske matere*

Dramsko besedilo *Nezakonske matere* ni samo pogled na družinske odnose, kot se spreminjajo v 20. in 21. stoletju, ampak je predvsem drama o odnosu do materinstva, opredelitev do pomena, kaj sploh je biti mati, kakšno moč in silo potrebujejo ženske, ki se v zgodovinski perspektivi borijo za materinstvo, kakšne so njihove pravice, in to ne glede na leto, v katerem smo: 1940 ali 2000 ali ... Nove in drugačne so zgolj okoliščine, ki se pojavljajo in s katerimi je nujno treba računati. *Nezakonske matere* je tudi pogled v zgodovino, potovanje do notranjih stanj ženske v okoliščinah vojne, pritiska, zlorabe. Struktura drame uporablja jezik filma, ki vnaša dinamiko, hitre spremembe kraja in časa, hkrati pa igra rafinirano gradira tudi s presenečenjem. Avtorica je ustvarila različne like mater v eni družini ali rodbini; to so liki z globino, v kateri se pojavlja grenkoba poslanstva, ki so si ga izbrale za vse življenje. Igre ni strah obravnavati mučnih tem, za katerimi je čutiti nežnost, mestoma pa tudi humor, ki je pokazatelj zrelosti avtorice in njenega besedila. Lahkotnost, s katero se premikamo med dekadami, med zgodovinskimi dejstvi in dogodki, modernostjo in preteklostjo, se pred bralcem odpira kot prava arheološka detektivka.

Iza Strehar prejme Grumovo nagrado za besedilo *Nezakonske matere*. Avtorica spretno gradi dramski svet, v katerem je ženska ujetnica patriarhalnih razmerij in pričakovanj, a se (ne)uspešno bori za svoj glas in svobodo izbire. Opozarja na nevralgicne točke (slovenske) družbe, vendar z njihovim umeščanjem v zgodovinski kontekst kaže na njihovo historično pogojenost in spremenljivost. Besedilo odlikuje kvalitetna pisava, odnos do obravnavane materije in občutljivost za problematiko vloge žensk(e) v daljši časovni perspektivi.